KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	**Podstawy pedagogiki penitencjarnej**
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Basics of penitentiary pedagogy
Kierunek studiów	Pedagogika
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	studia stacjonarne
Dyscyplina	Pedagogika resocjalizacyjna
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	**ks. dr hab. Kazimierz Pierzchała, prof. KUL**

Forma zajęć *(katalog zamknięty ze słownika)*	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	II rok Semestr III	___
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	1. Podstawowa wiedza z zakresu psychologii i pedagogiki dotycząca psychospołecznych uwarunkowań funkcjonowania człowieka w społeczeństwie. 2. Umiejętność wyszukiwania informacji w literaturze przedmiotu oraz syntetycznego przedstawiania w formie wypowiedzi lub pisemnej najważniejszych treści.

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Przekazanie wiedzy z zakresu pedagogiki penitencjarnej (pojęć, dyscyplin pokrewnych, elementów systemu penitencjarnego).
2. Przekazanie wiedzy na temat specyfiki pracy Służby Więziennej w zakładach karnych i aresztach śledczych (warunki pełnienia służby, zjawisko wypalenia zawodowego).
3. Przekazanie wiedzy na temat wybranych metod stosowanych w diagnozie penitencjarnej.
4. Przygotowanie do właściwego definiowania i rozpoznawania problemów oraz dolegliwości związanych z odbywaniem kary pozbawienia wolności.

5. Rozwinięcie umiejętności zastosowania wybranych metod pracy z osadzonymi. 6. Rozwinięcie umiejętności tworzenia Indywidualnych Programów Resocjalizacji dla osób osadzonych w zakładach karnych. 7. Rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w grupie.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	K_W01
W_02	Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi.	K_W02
W_03	Zna podstawowe formy teoretyzacji w pedagogice, ich charakter i rolę w tworzeniu wiedzy pedagogicznej i w pracy edukacyjnej; odróżnia teorie potoczne od naukowych, teorie praktyczne, teoretyczno-praktyczne, teoretyczne i metateoretyczne oraz koncepcje, modele i praktyki edukacyjne; zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich genezę, ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej, wskazuje na ich uwarunkowania i zależności.	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów, modeli i wzorów ludzkich zachowań	K_U02
U_03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej.	K_U03
U_04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, potrafi dokonać streszczenia opracowań teoretycznych i komunikatów z badań oraz rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT).	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki	K_K01

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
	własnego rozwoju i kształcenia.	
K_02	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych.	K_K02
K_03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki.	K_K03
K_04	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki a szczególnie personalistycznej i chrześcijańskiej.	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie i przedmiot pedagogiki penitencjarnej.
2. Rozwój idei resocjalizacji penitencjarnej.
3. Przystosowanie człowieka do warunków izolacji
   - Pojęcie przystosowania i proces prizonizacji
   - Psychologiczne następstwa izolacji wieziennej
   - Zaburzenia w zachowaniu więźniów
3. Personel więzienny.
   - Funkcje i zasady organizacyjne
   - Źródła stresu zawodowego i wypalenie zawodowe
4. Charakterystyka społeczności więziennej.
5. Problematyka więźniów niebezpiecznych.
6. Zakład karny jako instytucja karna i resocjalizująca.
   - Przesłanki formalno-prawne
   - Funkcjonowanie systemu penitencjarnego
   - Wybrane ujemne determinanty oddziaływań penitencjarnych
7. Metody oddziaływań penitencjarnych.
8. Patologia społeczności więziennej
   - Samouszkodzenia skazanych
   - Podkultura więzienna i jej przejawy

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne *(lista wyboru)*	Metody weryfikacji *(lista wyboru)*	Sposoby dokumentacji *(lista wyboru)*
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Protokół
W_02	Wykład problemowy	Praca pisemna	Protokół
W_03	Praca zespołowa	Praca pisemna	Protokół
W_04	Dyskusja	Obserwacja	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Referat	Protokół

Symbol efektu	Metody dydaktyczne *(lista wyboru)*	Metody weryfikacji *(lista wyboru)*	Sposoby dokumentacji *(lista wyboru)*
U_02	Burza mózgów/giełda pomysłów	Przygotowanie / wykonanie projektu	Protokół
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Protokół
K_02	Praca w grupach w różnych rolach (lidera, sprawozdawcy, uczestnika)	Przygotowanie / wykonanie projektu	Protokół
K_...			

VI. Kryteria oceny, uwagi...

Wiedza
- test
- stopień opanowania materiału do przygotowania przez studentów na każde zajęcia

Umiejętności
- zaliczenie na ocenę
- aktywność na zajęciach

Kompetencje społeczne
- zaliczenie na ocenę

Podstawą zaliczenia jest otrzymanie określonej liczby poprawnych odpowiedzi:
na ocenę 3 student udziela od 55 % do 65 %,
na ocenę 3.5 student udziela od 66% do 75%,
na ocenę 4 student udziela od 76% do 85%,
na ocenę 4.5 student udziela od 86% do 90%,
na ocenę 5 student udziela od 91% do 100%.

VII.Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa

1. Ambrozik W. Stępniak P. (red.): Służba więzienna wobec problemów resocjalizacji penitencjarnej, Wyd. Wolumin. Bator J, Poznań-Warszawa-Kalisz 2004.
2. Ciosek M., Człowiek w obliczu izolacji więziennej, Wyd. Stella Maris, Gdańsk 1996.
3. Ciosek M., Psychologia sądowa i penitencjarna. Wydawnictwa Prawnicze, Warszawa 2003.

4. Hołyst B., Ambrozik W., Stępniak P.,(red), Więziennictwo nowe wyzwania, Wyd. UAM, CZSW, COSSW, Warszawa- Poznań- Kalisz 2001.
5. Machel H., Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej - casus polski, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2007.
6. Machel H., Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Wydawnictwo Arche, Gdańsk 2003.
7. Machel H., Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej. Wydawnictwo UG. Gdańsk 1994.
8. Marczak M., Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane przez służbę więzienną w Polsce, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.
9. Przybyliński S., Podkultura więzienna-wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010.
10. Urban B., Stanik J.M. (red.): Resocjalizacja, tom 1 i 2, Pedagogium Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
11. Wantuła H., Abolicjonizm więzień - podejście racjonalne i humanistyczne, Kraków 1997.

Literatura uzupełniająca

1. Pierzchała K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009, ISBN: 978-83-7611-235-0.
2. Pierzchała K., Cekiera Cz., Zwalczanie patologii społecznych w systemie penitencjarnym Polski i USA, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, ISBN: 978-83-7441-999-4.
3. Pierzchała K., Destygmatyzacja przestępców w świetle Magisterium Kościoła oraz poglądów na resocjalizację, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2016, ISBN: 978-83-8095-029-0.
4. Pierzchała K., Kapelan więzienny w procesie resocjalizacji penitencjarnej, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013, ISBN: 978-83-7780-695-1.
5. Pierzchała K., Skazani ale nie potępieni, wyd. II rozszerzone, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015, ISBN 978-83-8019-397-0.

ks. dr hab. Kazimierz Pierzchała, prof. KUL